

Ukázka analýzy zpravodajství Českého rozhlasu za období 03.10.14 - 09.10.14

Český rozhlas

Obsah

1 Zdrojová data a metodika	2
2 Kontext sledovaného období	3
3 Zastoupení reprezentantů české politiky	4
4 Zastoupení politických stran, proudů a rolí	5
5 Zastoupení politických stran, proudů a rolí během týdne	7
6 Zastoupení politických stran na regionálních stanicích	9

Vypracováno: **22.05.2015**
Název oddělení: **Centrum programové podpory SPAV**

1 Zdrojová data a metodika

Zdrojová data předkládané analýzy pocházejí z výkazů o promluvách politiků (dále jen „výkazy“), které vyplňují zaměstnanci všech stanic ČRo a odevzdávají je každý týden v pátek do 10:00. Rozhodné období výkazu je 7 celých dní, přičemž posledním dnem je čtvrtek před odevzdáním a prvním dnem pátek předchozího týdne.

Ve výkazech jsou zaznamenány přímé promluvy všech politiků (celostátní nebo regionální úrovně) a politicky relevantních hostů vysílání (komentátorů či analytiků). Přímo promluvou je chápána každá situace, kdy ve vysílání zazní autentický hlas daného mluvčího. Výkazy nijak nezohledňují případy, kdy je o nějakém politiku pouze hovořeno nebo kdy je jeho sdělení tlumočeno jiným mluvčím (typicky redaktorem). Kromě jména mluvčího je ve výkazu uvedeno datum a čas vysílání, popřípadě politická strana či instituce, s níž je mluvčí spojen. Jako mluvčího spojeného se stranou chápeme kromě člena této strany i člověka, který sice není řádným členem, ale je se stranou silně spojen (např. Jaroslav Zavadil zvolený do PSP ČR za ČSSD). U těchto mluvčích předznamenáváme stranu hvězdičkou (např. *ČSSD u Jaroslava Zavadila).

Zpravodajství a publicistika

Jako zpravodajský chápeme takový příspěvek, jehož primárním smyslem je seznámit posluchače s fakty. V roli informátora je zpravidla redaktor, který má před vytvořením příspěvku všechna fakta k dispozici. To znamená: ví, co v příspěvku zazní. K informování o názorech a postojích významných osob přitom může použít i nahraná prohlášení dalších osob. Tyto osoby se poté objevují ve zprávě jako mluvčí.

Jako publicistický chápeme příspěvek, jehož primárním smyslem je poskytnout osobě prostor k oslovení posluchačů. V roli informátora je zde host příspěvku, který odpovídá na dotazy moderátora, reaguje na další hosty nebo vede vlastní řeč. Moderátor přitom neví předem, co přesně v příspěvku zazní, neboť nemá k dispozici nahrané zvuky hosta, ale dává tomuto hostu slovo, aby se vyjádřil. Speciálním případem je tzv. falešný rozhovor s moderátorem, kdy jsou odpovědi hosta i otázky moderátora sestříhány či jinak upraveny. Takový příspěvek chápeme stále jako publicistický.

Výsledné proměnné

Primární výslednou proměnnou je četnost výskytů mluvčího, která vyjadřuje, kolikrát zazněl hlas daného mluvčího ve vysílání. Z této proměnné odvozujeme několik dalších proměnných. Například četnost výskytů politických stran je z četnosti výskytů mluvčího odvozena tak, že jsou jednotliví politici chápáni jako reprezentanti své strany. Četnost výskytů politické strany je tedy číslo vyjadřující, kolikrát se ve vysílání objevil hlas mluvčích s touto stranou spojených. Ostatní odvozené proměnné viz příslušné podkapitoly.

Politik

Politikem chápeme všechny mluvčí, kteří byli zvoleni ve volbách (od voleb do zastupitelstev obcí až po volby prezidentské). Politikem také chápeme zástupce politických stran, kteří nemají veřejnou funkci, ale reprezentují svojí stranu. Mezi politiky počítáme i významné zástupce politických stran, kteří dosáhli veřejné funkce jmenováním (typicky náměstci ministrů) a rovněž mluvčí politických stran a tiskové mluvčí, kteří vyjadřují názor jednotlivce nikoliv názor instituce (např. tiskový mluvčí prezidenta republiky).

Poznámka ke grafickým výstupům analýzy

Některé výsledky jsou prezentovány ve srovnání s předchozím obdobím. Jako předchozí období se chápe vždy stejně dlouhé období končící jeden den před začátkem období v názvu analýzy. Hodnoty výsledné proměnné za předchozí období jsou v grafech znázorněny světlejší barvou a jsou umístěny vždy pod hodnotami proměnné za aktuální období.

Pro větší přehlednost agregujeme výsledky z regionálních stanic (Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Regina, Sever, Střední Čechy, Vysočina) do jedné kategorie „regionální“ a výsledky ze všech celoplošných stanic s nezpravodajským zaměřením (Dvojka, Vltava, Wave) do kategorie „nezpravodajské“.¹

2 Kontext sledovaného období

Podzimní volby 2014, obecní a senátní.

Problémy se sestavováním kandidátek. Předvolební průzkumy

Češi na Ukrajině, spor o návrat volyňských Čechů

Miloš Zeman k dění na Ukrajině, kritika českého velvyslanectví v Kyjevě

Miloš Zeman vetoval novelu služebního zákona

Miloš Zeman vetoval zákon o dětské skupině, chce také zachování lesních školek.

Jmenování Karly Šlechtové ministryní pro místní rozvoj

Věra Jourová se pravděpodobně stane eurokomisařkou, své slyšení hodnotila jako náročný, ale demokratický proces.

Nevyčerpané evropské dotace

Změny ve vzdělávání lékařů

Soudci proti zákoníku

Jednání o situaci v ČSA

Růst životního minima

Investice ČR do životního prostředí

Schvalování státního rozpočtu

Protiruský protest na Úřadu vlády

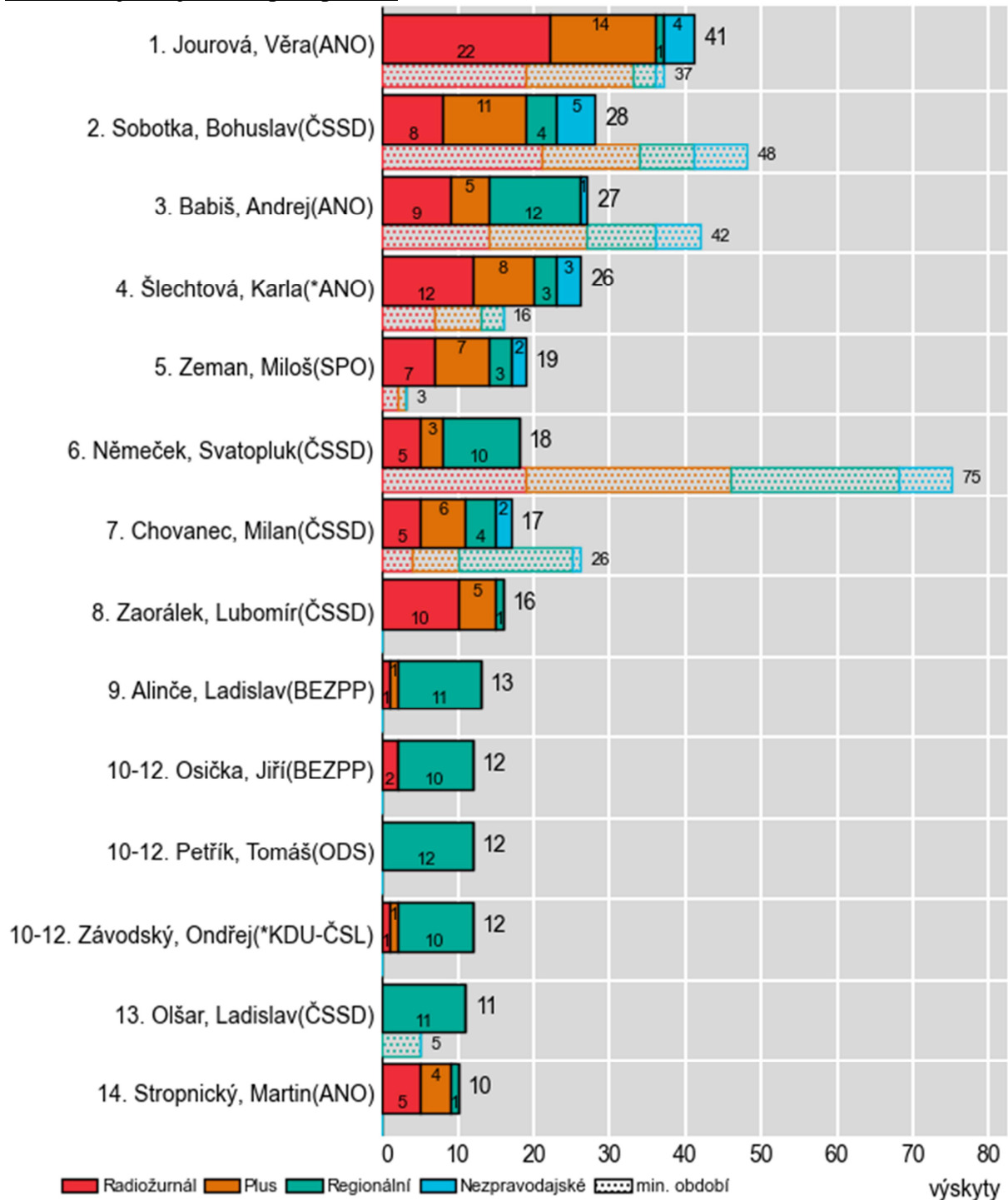
Pražské stavební předpisy jsou podle ministerstva pro místní rozvoj v rozporu se zákonem.

¹ Na požádání jsme schopni zpracovat podrobnější analýzy pro jednotlivé stanice těchto kategorií.

3 Zastoupení reprezentantů české politiky

V následujícím grafu nabízíme přehled nejčastěji hovořících politiků ve zpravodajství. Graf je sestaven tak, aby obsahoval 15 politiků s absolutně nejvyšší četností výskytů. Kromě této první patnáctky je sestavováno i pořadí pro každou kategorii stanic. Pokud se objeví politik, který se v jedné z kategorií stanic umístil na prvním místě a zároveň není uveden v patnáctce absolutně nejčetnějších, je přidán na konec grafu s absolutním pořadím. Pokud tedy pan Novák bude první například na nezpravodajských stanicích a 50. v celkovém pořadí, najdeme ho uvedeného na konci grafu s pořadím „50.“.

Graf 1: Nejčastěji zastoupení politici

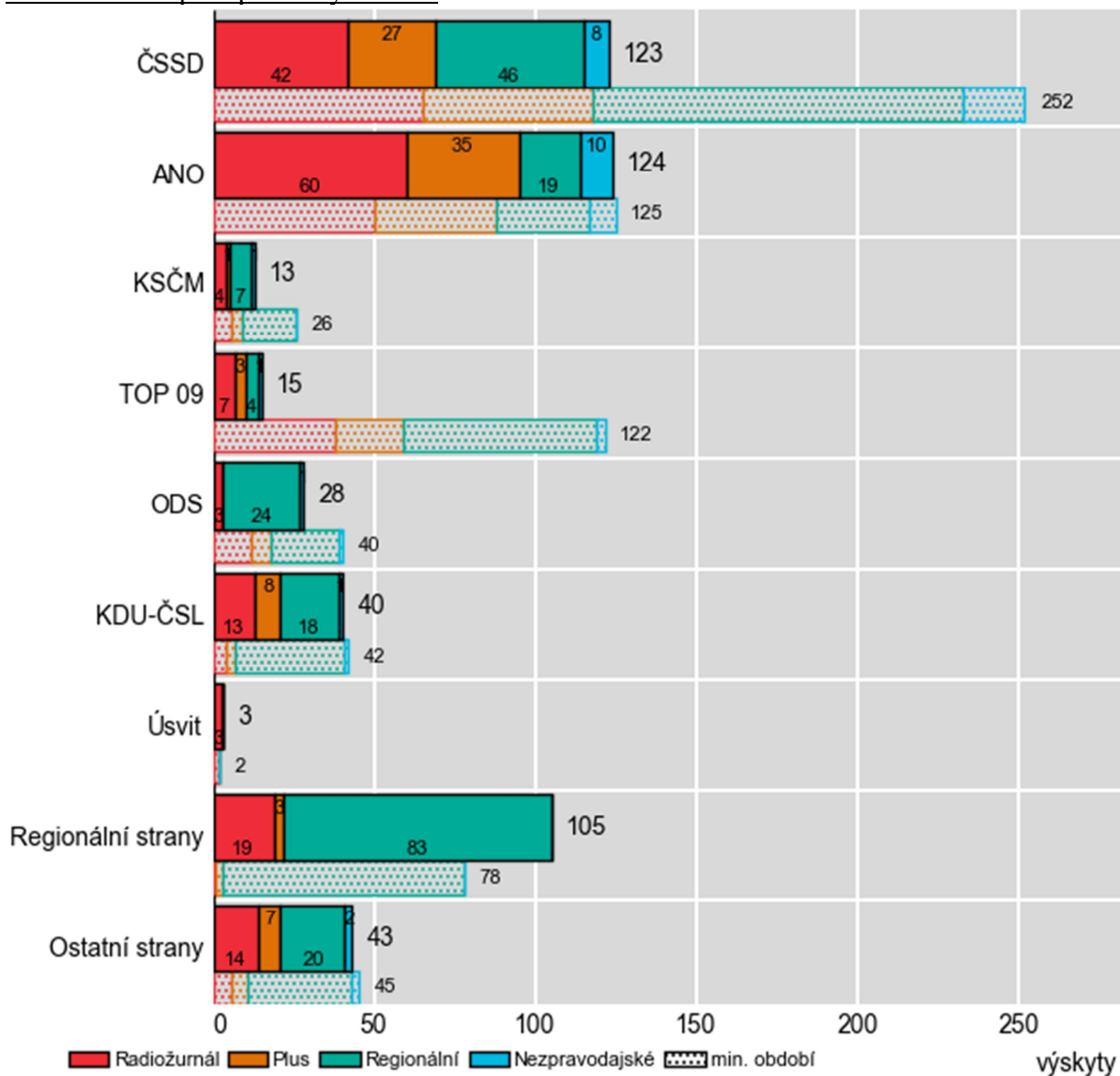

4 Zastoupení politických stran, proudů a rolí

Četnost výskytů politických stran odvozujeme z četnosti výskytů mluvčích, a to tak, že jednotlivé politiky chápeme jako reprezentanty svých stran. Četnost výskytů politické strany je tedy číslo vyjadřující, kolikrát se ve vysílání objevil hlas členů dané strany nebo mluvčích s touto stranou spojených.

Z důvodu přehlednosti analýzy uvádíme v grafech pouze strany zastoupené v PSP ČR a dvě speciální kategorie: „regionální“ a „ostatní“. Kategorie „regionální“ je reprezentována všemi politiky, kteří jsou spojeni s nějakou regionální stranou (např. Starostové pro Liberecký kraj), a politiky regionální úrovně bez stranické příslušnosti (např. starosta zvolený za Sdružení nezávislých kandidátů). Kategorie „ostatní“ je reprezentována všemi politiky, kteří se nehodí do žádné předešlé. Typicky jde o představitele mimoparlamentních stran (např. Svobodní, SNK-ED) a bezpartijní politiky celostátní úrovně (např. Jan Fischer).

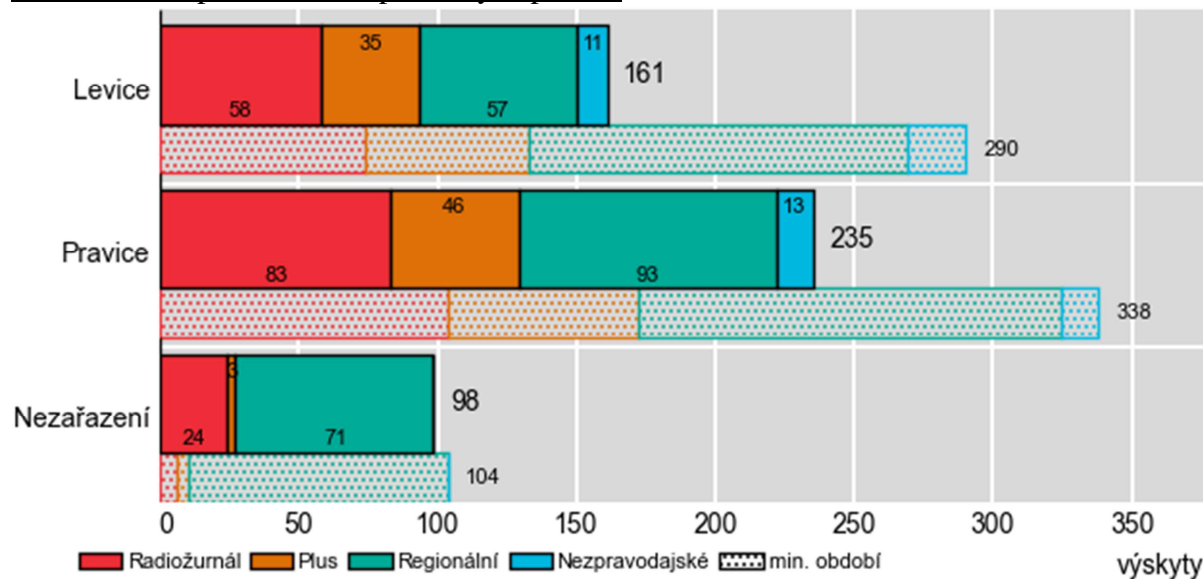
Graf 2: Zastoupení politických stran

4.1 Zastoupení politických proudů

Politické spektrum dělíme na pravicové a levicové podle toho, k jakému proudu se strana sama hlásí ve svých stanovách, politickém programu nebo dalších podobných materiálech. Strany, u kterých není možné jejich postoj zjistit, označujeme jako „Nezařazení“.² Četnosti politických proudů počítáme tak, že sečteme četnosti všech stran, které do daného proudu řadíme. Výsledky této statistiky je možné číst v kontextu toho, že v českém politickém prostoru je více pravicových stran než levicových (což legitimuje převahu pravice), nebo v kontextu toho, že volební výsledky levice i pravice jsou podobné (což legitimuje vyvážený stav).

Graf 3: Zastoupení hlavních politických proudů

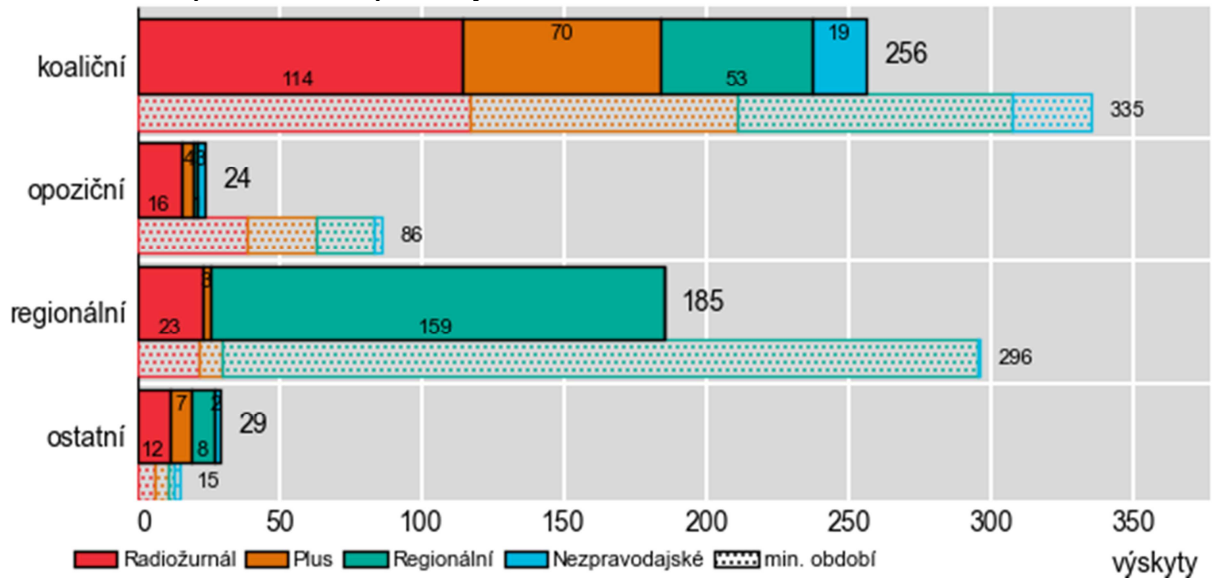

4.2 Zastoupení politických rolí

Politické spektrum můžeme dělit rovněž podle toho, jaké mají jednotlivé strany aktuálně politické role. Tyto role identifikujeme čtyři. Koaliční roli reprezentují politici celostátní úrovně ze stran, které tvoří vládní koalici (ČSSD, ANO, KDU-ČSL). Opoziční roli reprezentují všichni politici celostátní úrovně ze stran zvolených do PSP ČR, jež nepodporují aktuální vládu (KSČM, TOP 09, ODS, Úsvit). Regionální role je reprezentována všemi politiky regionální úrovně (to znamená i těmi, kteří jsou členy koaličních či opozičních stran). Role „ostatní“ je pak reprezentována všemi, kteří nepatří do dříve uvedených, tedy politiky celostátní úrovně z celostátně působících stran, které nebyly zvoleny do PSP ČR (např. Strana svobodných občanů).

² Z hlavních stran považujeme za levici např. ČSSD, KSČM, SPO, LEV21, za pravici např. ANO, TOP 09, ODS, KDU-ČSL, SNK-ED, SSO a za nezařazené např. Úsvit, SZ, Piráti. Seznam přiřazení stran na požádání obratem poskytneme.

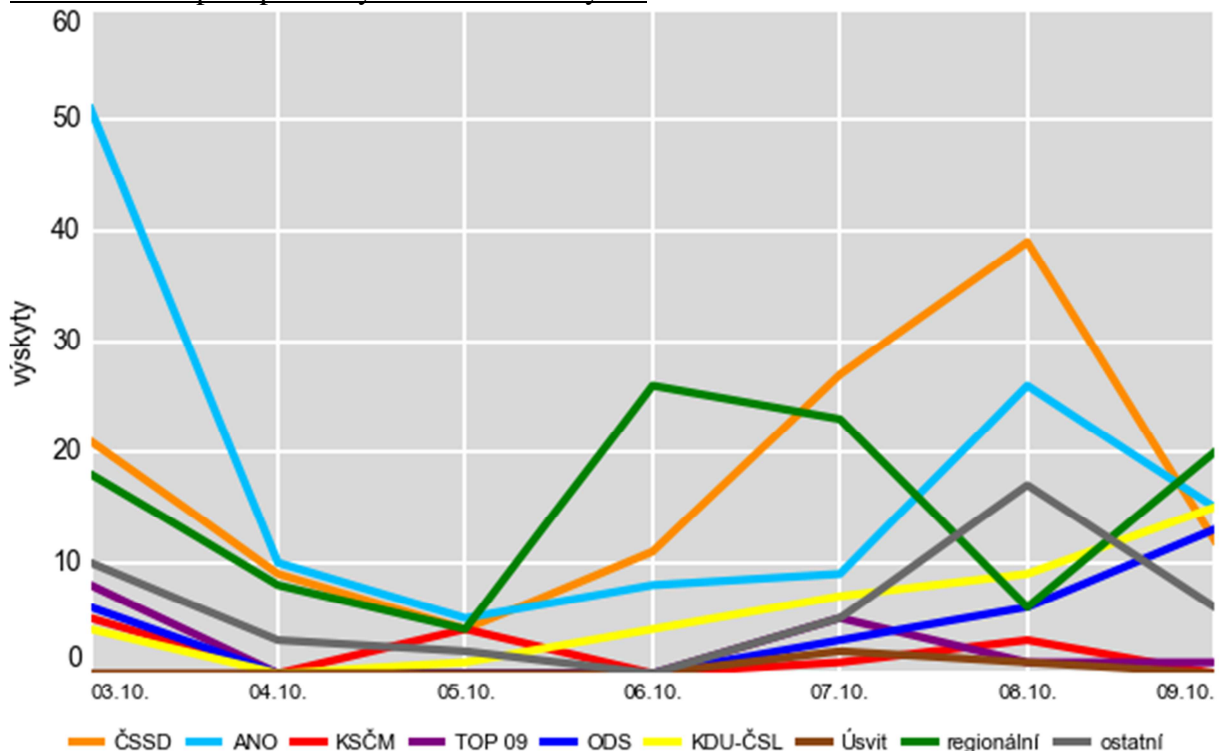
Graf 4: Zastoupení hlavních politických rolí

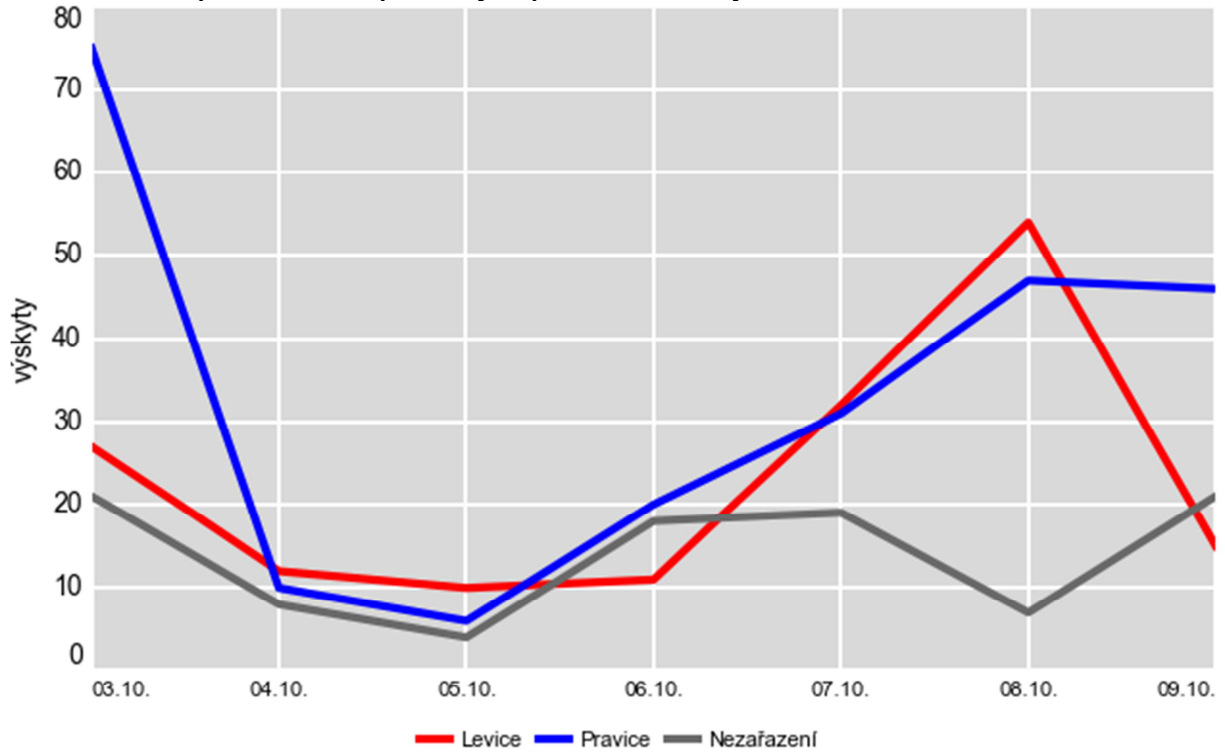
5 Zastoupení politických stran, proudů a rolí během týdne

Následující grafy ukazují rozdělení výsledné proměnné (výskyty politických stran, proudů a rolí) během týdne. Hodnota výsledné proměnné v každém bodu udává součet všech výskytů, které spadají do časového období vyjádřeného daným bodem.

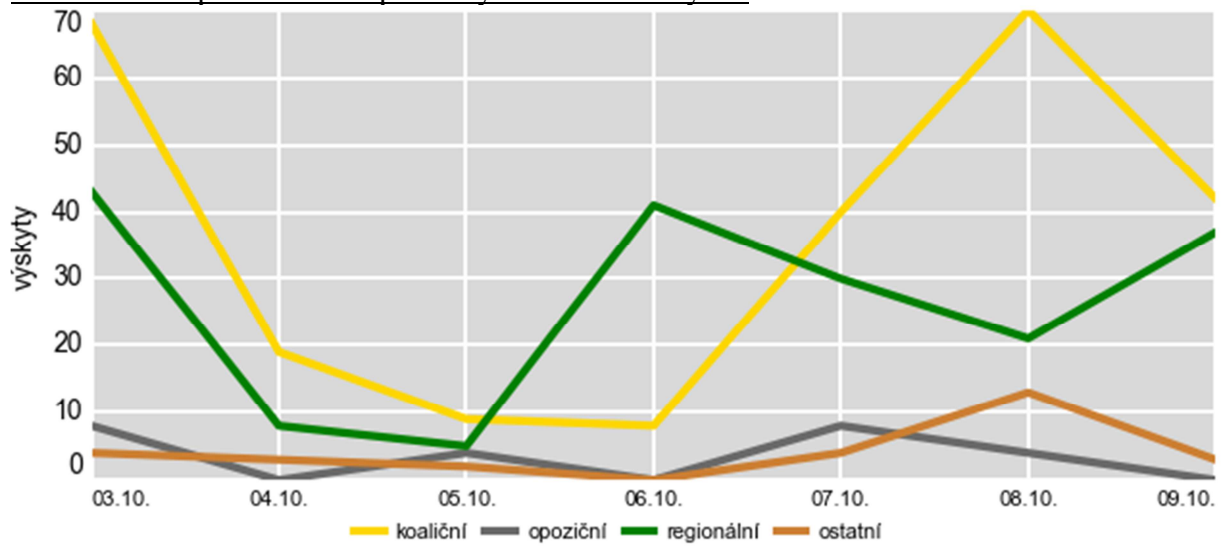
Graf 5: Zastoupení politických stran během týdne

Graf 6: Zastoupení hlavních politických proudů během týdne

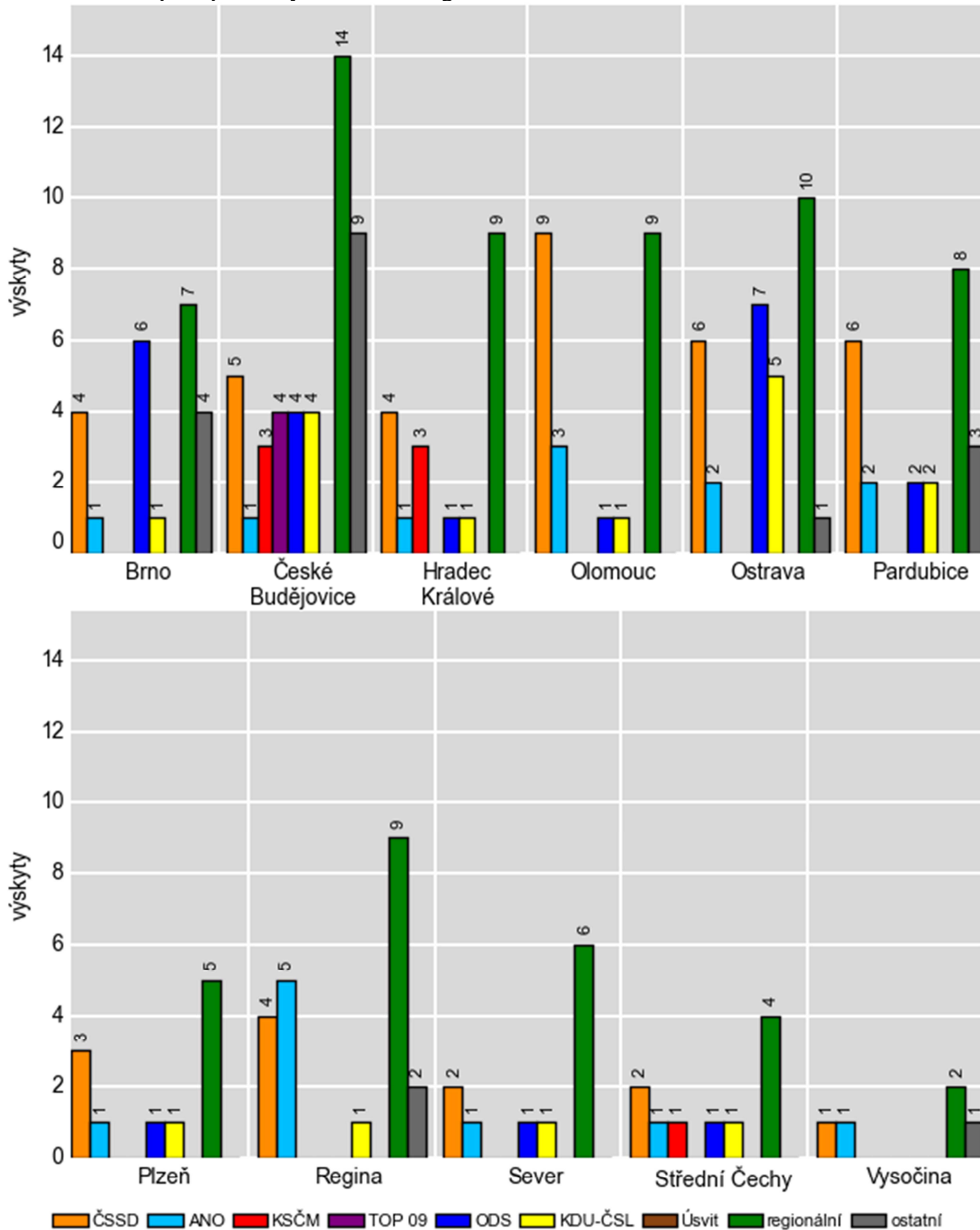
Graf 7: Zastoupení hlavních politických rolí během týdne

6 Zastoupení politických stran na regionálních stanicích

Vzhledem k tomu, že kategorie stanic „regionální“ obsahuje 11 položek, přidáváme detailnější analýzu zastoupení stran na jednotlivých regionálních stanicích. Z důvodu přehlednosti analýzy uvádíme v grafu pouze strany zvolené do PSP ČR a dvě speciální kategorie: „regionální“ a „ostatní“. Podrobnosti viz kap. 4.

Graf 8: Zastoupení politických stran na regionálních stanicích

Graf 9: Zastoupení celostátních a regionálních politiků na regionálních stanicích

